

Nr 878

Av herrar Oskarson och Nordstrandh, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 4, angående reformerad lärarutbildning.

I samband med riksdagens beslut våren 1966 om ett nytt värnplikts-system (VU 60), som nu är under genomförande inom försvaret, var strävan från såväl utredning som departementschef att tidsmässigt anpassa värnpliktsutbildningen till den värnpliktiges civila studiegång. Målsättningen var att grundutbildningen skulle förläggas så, att högst två civila studieminuter skulle behöva tas i anspråk.

I den proposition som nu föreligger om reformering av utbildningen av klass- och ämneslärare föreslås att läsåret fr. o. m. 1967/68 vid lärarhögskolor skall omfatta 40 veckor och vid universitet och övriga högskolor 270 dagar. Detta innebär en avsevärd förlängning i förhållande till nuvarande ordning. Några överväganden angående anpassning av värnpliktsutbildningen i förhållande till de förlängda studietiderna förekommer icke i föreliggande proposition. Om förslaget genomföres i sin nuvarande utformning torde detta få till följd att de studerande — för att fullgöra den militära grundutbildningen — antingen måste avbryta sina civila studier innan vårterminen är avslutad eller påbörja höstterminen vid senare tidpunkt.

De kategorier av värnpliktiga som berörs är officers- och underofficersuttagna, värnpliktiga som genomgår utbildning för specialtjänst samt vissa grupper av värnpliktiga i allmänhet. Dessa grupper uppstår en betydande del av en årsklass värnpliktiga, och huvuddelen av dem utgöres av studerande ungdom. Särskilda svårigheter synes uppstå för dem som utbildas till värnpliktiga officerare och reservofficerare. Deras utbildning är i sitt nuvarande system hårt anpassad till de studietiderna som nu gäller vid universitet och högskolor. Dessutom är det så, att en allvarlig brist på värnpliktiga officerare och reservofficerare f. n. finnes inom försvaret. Rekryteringen av dessa sker helt på frivillig väg, och kommer ytterligare svårigheter att uppstå då det gäller att passa in den militära utbildningen i den civila studiegången kommer detta att verka hämmande på rekryteringen. Därför måste enligt vår uppfattning denna fråga klarläggas och noga prövas innan beslut fattas och förlängning av nuvarande studietiderna sker. I detta sammanhang torde det också vara lämpligt att granska möjligheten av att låta den gymnasie-studerande ungdom, som så önskar och vid värnpliktsinskrivning förklarar lämplig härför, fullgöra första delen av grundutbildningen under sommar-

lovet före sista läsåret i gymnasiet. Genom en sådan ordning skulle man i viss utsträckning kunna undvika konflikter mellan militärutbildningen och den civila studiegången. Detta skulle också enligt vår uppfattning verka stimulerande på rekryteringen av reserv- och värnpliktigt befäl.

Med stöd av det anförda får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla att samordning mellan värnpliktsutbildningen och den tidsmässigt utökade civila studiegången ingående prövas med beaktande av vad som i motionen anförts.

Stockholm den 9 februari 1967

Gunnar Oskarson (h)

Ove Nordstrandh (h)
